Euroopa maksekäsk

Bulgaaria

1 Maksekäsumenetluse olemasolu

Tsiviilkohtumenetluse seadustiku (*Граждански процесуален кодекс*; ametlik väljaanne nr 59, 20. juuli 2007; jõustunud 1. märtsil 2008 ja viimati muudetud ametlikus väljaandes nr 86/2017) 37. peatükis „Täitemenetlus“ („*Заповедно производство*“) on ette nähtud lihtsustatud menetlus, mille abil võib hageja oma nõude sisse nõuda, kui on tõenäoline, et kostja nõuet tunnistab.

1.1 Menetluse kohaldamisala

1.1.1 Milliste nõuete puhul võib seda kohaldada (nt ainult rahaliste, lepinguliste vm nõuete puhul)?

Võlausaldaja võib tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 410 alusel taotleda täitekorraldust järgmiste nõuete korral:
rahalised nõuded või asja asendamise nõuded, kui need nõuded kuuluvad läbivaatamisele rajoonikohtus;
sellise vallasasja üleandmine, mille võlgnik on saanud tagastamiskohustusega või mis on panditud või mille võlgnik on üle andnud valdusest loobumise kohustusega, kui nõue kuulub läbivaatamisele rajoonikohtus.
Taotlus peab vastama tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 127 lõigete 1 ja 3 ning artikli 128 lõigete 1 ja 2 nõuetele. Lisaks peab selles olema märgitud pangakonto number või osutatud mõnele muule makseviisile.
Peale selle on tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklis 417 sõnaselgelt sätestatud, et täitekorraldust võib taotleda ka juhul, kui nõue – olenemata selle suurusest – on seotud järgmisega:
haldusakt, mille kohaselt on täitmisele pööramine tehtud tsiviilkohtute ülesandeks;
dokument või konto väljavõte, mis on aluseks valitsusasutuste, kohalike omavalitsuste või pankade nõuetele;
notariaalselt kinnitatud akt, kokkulepe või leping, milles on sätestatud rahas või muudes asendatavates asjades tasumise kohustus ning teatava vara üleandmise kohustus;
pandiregistri väljavõte registreeritud väärtpaberi ja täitemenetluse algatamise kohta panditud vara üleandmise korral;
pandiregistri väljavõte registreeritud järelmaksuga müügilepingu kohta, mille kohaselt säilib omandiõigus kuni hinna tasumiseni, või liisingulepingu kohta, juhul kui müüdud või liisitud vara tagastatakse;
kohustuste ja lepingute seaduse artikli 160 ja artikli 173 lõike 3 kohane pandi- või hüpoteegileping;
kehtiv leping, mis on aluseks eraõiguslikule, riigi või kohaliku omavalitsuse nõudele, kui selle täitmine toimub tsiviilkohtumenetluse seadustikus sätestatud korra kohaselt;
puudustest teavitamise teade;
lihtveksel, käskveksel või muu samaväärne esitajaväärtpaber, võlakiri või vastav kupongvõlakiri.
Kui avaldusele on lisatud tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 417 kohane dokument, mis on nõude aluseks, võib võlausaldaja taotleda, et kohus pööraks nõude viivitamatut täitmisele ja annaks välja täitedokumendi.

1.1.2 Kas nõude väärtusele on kehtestatud ülemmäär?

Kui nõue tuleneb mõnest tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 417 kohasest dokumendist, ei ole selle suurusele ülemmäära kehtestatud.
Vastavalt ülejäänud sätetele, mis käsitlevad rahalisi nõudeid, asjade asendamise nõudeid või vallasasja üleandmist, saab täitekorralduse teha ainult juhul, kui nõue kuulub läbivaatamisele rajoonikohtus. Rajoonikohtu pädevusse kuuluvad tsiviil- ja kaubandusasju puudutavad nõuded, mille suurus on kuni 25 000 leevi, ja kõik elatisnõuded ning töövaidlustest ja puudustest teavitamise teatest tulenevad nõuded.

1.1.3 Kas kõnealuse menetluse kasutamine on vabatahtlik või kohustuslik?

Menetluse kasutamine ei ole kohustuslik. Isegi kui täitekorralduse tegemise eeltingimused on täidetud, ei ole hageja kohustatud oma õiguste kaitseks seda menetlust valima, vaid võib esitada nõude üldises hagimenetluses.

1.1.4 Kas kõnealust menetlust saab kasutada ka siis, kui kostja elab mõnes muus liikmesriigis või kolmandas riigis?

Täitekorraldust ei tehta, kui võlgnikul ei ole Bulgaaria Vabariigi territooriumil alalist elukohta ega harilikku viibimiskohta või asu- ega tegevuskohta.

1.2 Pädev kohus

Taotlus esitatakse võlgniku alalise elukoha või asukoha järgsele rajoonikohtule, millel on kolm päeva aega kontrollida kohalikku pädevust. Kui kohus leiab, et asi ei kuulu tema pädevusse, annab ta asja üle pädevale kohtule.

1.3 Vorminõuded

1.3.1 Kas tüüpvormi kasutamine on kohustuslik? (Kui on, siis kust selle vormi saab?)

Justiitsministri heaks kiidetud taotlusvormide kasutamine on kohustuslik. Taotlusvormid on esitatud justiitsministri 20. veebruari 2008. aasta määruse nr 6 (täitekorralduste, täitekorralduse tegemise taotluste ja muude maksekäsumenetlusega seotud dokumentide vormide heakskiitmise kohta) lisas (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 425).

1.3.2 Kas advokaadi kaasamine on kohustuslik?

See ei ole kohustuslik.

1.3.3 Kui üksikasjalikult tuleb nõuet põhjendada?

Taotluses tuleb esitada nõude aluseks olevad asjaolud ja nõude sisu.

1.3.4 Kas vaidlusaluse nõude kohta tuleb esitada kirjalikke tõendeid? Kui jah, siis millised dokumendid on tõendina vastuvõetavad?

Tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 410 kohaselt ei ole taotlusele tarvis nõude kinnituseks tõendeid lisada. Taotleja võib sellised tõendid lisada, kuid ei ole kohustatud seda tegema, sest menetluse eesmärk on ainult kontrollida, ega nõude paikapidavuses ei esine kahtlusi. Piisab, kui taotleja väidab, et tal on nõue. Kui võlgnik esitab täitekorraldusele vastuväite, kontrollitakse nõude paikapidavust hagimenetluses. Taotlusele tuleb lisada volikiri, kui selle esitab volitatud esindaja, ning riigilõivu ja õiguskulude tasumise tõend, kui see on asjakohane.

1.4 Taotluse rahuldamata jätmine

Tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 410 kohane täitekorralduse taotlus jäetakse rahuldamata järgmistel juhtudel:

kui nõue ei vasta tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 410 nõuetele, st kui see ei ole suunatud rahasumma maksmisele või asjade asendamisele kuni 25 000 leevi suuruses summas või tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 410 lõike 1 punkti 2 kohastele vallasasjadele; juhul, kui taotlus ei vasta vorminõuetele, ei jäeta seda käiguta, vaid jäetakse kohe rahuldamata. Ainult erandlikel juhtudel, kui taotleja ei ole kasutanud heakskiidetud taotlusvormi või on kasutanud valet vormi, annab kohus korralduse puudus kõrvaldada, lisades oma teatele asjakohase vormi (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 425 lõige 2);
kui nõue on vastuolus seaduse või üldtunnustatud moraalipõhimõtetega;
kui võlgniku alaline elu- või asukoht ei ole Bulgaaria Vabariigi territooriumil või kui tema harilik viibimis- või tegevuskoht ei ole Bulgaaria Vabariigi territooriumil.

1.5 Edasikaebamine

Pooled ei saa täitekorraldust edasi kaevata, välja arvatud selles osas, mis puudutab kulusid. Taotleja võib taotluse täielikult või osaliselt rahuldamata jätmise määruse asjakohasesse regionaalsesse kohtusse edasi kaevata määruskaebusega, mille ärakirja kätte ei toimetata. Viivitamata täidetavat täitekorraldust, mille kohus on teinud tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 417 kohaselt esitatud dokumendi saamise korral, saab samuti edasi kaevata. Määruskaebus viivitamata täidetava täitekorralduse peale tuleb esitada koos täitekorraldusele esitatava vastuväitega ja see võib põhineda ainult kaalutlustel, mis tulenevad tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 417 kohastest õigusaktidest.

1.6 Vastuväide

Täitekorralduse kättesaamise järel võib võlgnik esitada sellele või selle osale kahe nädala jooksul kirjaliku vastuväite. Ta ei pea oma vastuväidet põhjendama, välja arvatud juhtudel, millele on osutatud tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklis 414a:
- ta on oma kohustuse täitnud;
- ta ei ole tekitanud mingeid kulusid, sest tema käitumine ei ole andnud alust nõuet esitada. Sellistel juhtudel tuleb vastuväide saata kolme päeva jooksul taotlejale märkuste esitamiseks. Kui taotleja märkusi ei esita, tunnistab kohus täitekorralduse kas tervena või osaliselt kehtetuks, sealhulgas selle kulusid puudutavas osas. Kui täitekorralduse alusel on välja antud täitedokument, tunnistatakse ka see kooskõlas tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikliga 208 kehtetuks.

1.7 Vastuväite esitamise tagajärjed

Juhul kui võlgnik on esitanud vastuväite ettenähtud ajavahemiku jooksul, kui täitekorraldus on tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 47 lõike 5 ette nähtud korras kohale toimetatud (saaja aadressile on jäetud teade) ning juhul kui kohus on keeldunud täitekorraldust tegemast, teavitab ta taotlejat, et viimasel on võimalik esitada ühe kuu jooksul hagi oma nõude olemasolu tuvastamiseks. Selleks peab taotleja tasuma nõutava riigilõivu. Juhul kui tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 418 alusel on välja antud täitedokument, tuleb nõuda täitmise peatamist. Kui taotleja ei suuda tõendada, et ta on esitanud ettenähtud tähtaja jooksul tuvastushagi, siis tunnistab kohus maksekäsu kehtetuks täielikult või selles osas, mille suhtes ei ole nõuet esitatud.

1.8 Vastuväite esitamata jätmise tagajärjed

1.8.1 Mida tuleb teha, et saada täitmisele pööratav kohtulahend?

Kui vastuväidet ei ole ettenähtud tähtaja jooksul esitatud või kui vastuväide on tagasi võetud, siis tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 416 kohaselt täitekorraldus jõustub ja kohus annab selle põhjal välja täitedokumendi, millele osutatakse ka täitekorralduses.

1.8.2 Kas kõnealune kohtulahend on lõplik või on kostjal veel võimalik lahend edasi kaevata?

Nõude vaidlustamise võimaluseta jäetud võlgnik võib ühe kuu jooksul pärast täitekorraldusest teadasaamist esitada apellatsioonikohtule vastuväite, kui:
täitekorraldus ei toimetatud võlgnikule kätte nõuetekohaselt;
täitekorraldus ei toimetatud talle kätte isiklikult ja tema alaline elukoht ei olnud kättetoimetamise päeva seisuga Bulgaaria Vabariigis;
ta ei saanud täitekorralduse kättetoimetamisest konkreetsete ettenägematute asjaolude tõttu õigel ajal teada;
ta ei saanud esitada vastuväidet konkreetsete ettenägematute asjaolude tõttu, mida ei oleks saanud vältida.
Vastuväite esitamine korralduse täitmist ei peata, aga kui võlgnik seda taotleb ja kui ta annab asjakohase tagatise, võib kohus selle täitmise peatada (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 423 lõige 2).
Kohus tunnistab vastuväite vastuvõetavaks, kui on täidetud mõni eespool loetletud eeltingimus. Kui apellatsioonikohus tunnistab vastuväite vastuvõetavaks põhjusel, et võlgniku alaline elu- või asukoht või tema harilik viibimis- või tegevuskoht ei asu Bulgaaria Vabariigi territooriumil, tunnistab ta täitekorralduse ja selle alusel välja antud täitedokumendi ametlikult kehtetuks. Kui apellatsioonikohus tunnistab vastuväite vastuvõetavaks muul põhjusel, peatab ta täitekorralduse täitmise ja saadab asja rajoonikohtusse tagasi, teavitades taotlejat, et viimane võib esitada ühe kuu jooksul oma nõude asjus hagi, tasudes ülejäänud osa nõutavast riigilõivust (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 423 lõige 3).
Peale selle võib võlgnik vaidlustada nõude, mille kohta on tehtud täitekorraldus, hagimenetluses, kui asjas ilmneb olulisi uusi faktilisi asjaolusid või leidub uusi kirjalikke tõendeid, mis ei saanud olla talle teada vastuväite esitamise tähtaja jooksul või mida ta ei oleks saanud selle tähtaja jooksul hankida. Hagi võib esitada kolme kuu jooksul alates päevast, mil võlgnik sai uuest asjaolust teada või mil ta sai uusi kirjalikke tõendeid, kuid mitte hiljem kui üks aasta pärast nõude sundkorras sissenõudmise lõppu (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 424).

Viimati uuendatud: 18/08/2021

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.